

6

GLEDALIŠKI LIST

Narodnega gledališča v Ljubljani

1936-37

OPERA

Urednik: M. Bravničar

Izhaja za vsako premijero

Din. 2:50

Okusno Vas oblači le
DAMSKI MODNI SALON

Cene in izdelava solidna

Sonja

GLEDALIŠKA UL. 7

NOVO OTVORJENI
SALON DAMSKIH KLOBUKOV

„OREL“
LJUBLJANA
SV. PETRA C. 13

VELIKA IZBIRA IN PRVOVRSTNA
KVALITETA – NIZKE CENE

IZVOLITE SI OGLEDATI MOJE IZLOŽBE!

PAPIR, pisarniške, tehnične in šolske potrebščine ●

Najugodnejše v največji izbiri ●

IV. BONAČ, Ljubljana ●

Akademiki dobijo pri nakupu popust

Nalivna peresa ●

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

1936/37 ŠTEV. 6

OPERA

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

GIACOMO PUCCINI:

LA BOHÈME

PREMIERA: 28. NOVEMBRA 1936

Letos 1. februarja je minulo 40 let, odkar je imela znamenita Puccinijeva »Boheme« svojo premiero v Teatro Regio v Torinu. Krstno predstavo je vodil pri dirigentskem pultu Arturo Toscanini, glavne vloge so bile zasedene po znanih pevcih, toda kljub odlični uprizoritvi ni nova Puccinijeva opera navdušila občinstva, čeprav je na splošno ugajala. Predstave so se udeležili mnogi italijanski in inozemski kritiki ter znani skladatelji in impresariji. Navzoč je bil tudi Puccinijev prijatelj iz študentovskih časov Pietro Mascagni, ki je že 6 let pred tem doživel svoj največji uspeh in poljudnost s »Cavallerio rusticano«.

Že pri skušnjah so se oglašali skeptični glasovi o novem Puccinijevem delu, med odmori krstne uprizoritve pa so na hodnikih precej glasno prerokovali, da ne bo tej Puccinijevi operi usojeno dolgo življenje. Večina občinstva je bila mnenja da opera ne bo izdržala niti vse sezone.

•

Skladatelj je šel od predstave žalosten domov in vso noč ni zatisnil oči. Naslednje jutro so mu bile prvi pozdrav ne baš ugodne kritike torinških časopisov. Kljub slabemu začetku pa so v Torinu

ponavljali »Boheme« z naraščajočim uspehom. Kmalu zatem je bila še isti mesec uprizorjena v Rimu. Dirigiral je Mascheroni. Rim, ki je l. 1893. z velikim navdušenjem sprejel Puccinijevo »Manon Lescaut«, je ostal pri »Boheme« precej hladen.

Dva meseca pozneje, v aprilu, pa je »Boheme« doživela v Palermu prvi veliki triumf. Predstavo je dirigiral Mugnone, Mimi je bila Sthele, Rudolfa je kreiral Garbin, Marcelovo vlogo je imel Sottolano, Musetta pa je bila Ada Giachetti (prva Carusova žena). Predstava je potekla v svojvrstnih okoliščinah. Gledališče je napolnilo nad 3000 obiskovalcev, ki so nestrpno čakali začetka. Dirigent Mugnone ni hotel k pultu. Vraževeren je bil in se je silno bal nesreče, ker je koledar kazal 13. april, in je slučajno padel še na petek. Predstava bi morala začeti ob 9. uri, a ob četrtna deseto še ni pričela. Puccini je rotil in zaklinjal dirigenta, da bi vendar že začel, toda dirigenta je prisililo šele občinstvo z glasnim protestom in žvižganjem, da se je ojunčil in šel k pultu. Predstava se je začela s polurno zamudo. Navdušenje je rastlo od dejanja do dejanja. Zadnji zastor je padel šele ob 1. uri po polnoči, občinstvo pa ni hotelo zapustiti svojih sedežev in je ponovno klicalo pred zastor skladatelja, dirigenta in pevce. Zahtevalo je ponovitve, toda kaj naj ponavljajo in kje naj začnejo ponavljati pri takšnem delu? Mnogi člani orkestra so tudi že pospravili svoje instrumente in šli domov. Navdušeno občinstvo pa je vztrajalo in zahtevalo »bis«. Dirigent Mugnone se je odločil za ponovitev, šel je pred pult in s skoraj samo polovičnim orkestrom ponovil ves zadnji finale, to je od nastpa Mimi do konca. Tenorist je pel brez lasulje, Mimi že razčesana, kajti nihče ni mislil, da bo moral še enkrat na oder.

Od tega večera dalje je šla »Boheme« zmagoslavno po vseh opernih odrih.

*

»Boheme« je četrta Puccinijeva opera. Ko je bil uprizorjen v milanskem Teatro Verme l. 1884. njegov operni prvenec »Le Villi«, še ni bil rojen Verdijev »Othelo« in njegov »Falstaf«. Že ta skromni začetek je zbudil mnogo upanja in upravičenega pričakovanja pri glasbenikih in pri občinstvu. Drugo Puccinijevo opero »Edgar«

Giacomo Puccini

je uprizorila prvič milanska Scala 21. aprila 1889, kar pomeni veliko priznanje mlademu talentu, ki še ni bil vpeljan v sporede slavnih gledališč. Posebno pozornost pa je vzbudila njegova tretja opera »Manon Lescaut«, ki je bila krščen a 1. februarja 1893. v Teatro Regio v Torinu. Z njo je žele velike uspehe po vsej Italiji in pozneje tudi v inozemstvu. Mlada italijanska opera je imela v tistem času dobro žetev. Tri leta pred »Manon« je Mascagni poslal v svet »Cavallerio rusticano« in eno leto pred njo Leoncavallo svojega »Pajaca«; stari Verdi pa je isto leto zaključil s »Falstafom« svoje veliko poslanstvo. Naslednje opere so dokazale, da je Puccini ostal v družbi mladih opernih skladateljev najmočnejši. Uspeh mu je ostal zvest, medtem, ko se je njegovim tovarišem kmalu izneveril.

*

Pred 40. leti, ko je »Boheme« prišla prvič na oder, je učinkovala kot svojevrstna novost. Pred njo sta prišli na svet že dve veristični operi (Cavalleria rusticana in Pagliacci) toda »Boheme« je odlikovala finejša izdelava in izrazitejši osebni slog. Prepričevalnost in opojnost melodij, učinkovitost dramatičnih stopnjevanj, rafinirana in bogata instrumentacija ter mestoma svojelastne harmonije so dale Puccinijevi operi svojstven kov, ki se mu nihče ni mogel zoperstaviti. Tudi v glasbeni karakterizaciji poedinih oseb je Puccini pokazal v tem delu ostrejšo in izrazitejšo izdelavo, kakor njegova dva sodobnika Mascagni in Leoncavallo. Pozornost pa je zbudilo ob premieri tudi dejstvo, da sta Illica in Giacosa vzela za podlago libretu znameniti roman, ki plastično in prepričevalno opisuje brezskrbno življenje pariških bohemov. Iz romana sta izrezala štiri slike ter z veliko spretnostjo prikazala pariški bohemski svet v veristični obliki, ki je na mnoge ljubitelje italijanske romantične opere učinkovala neugodno ter izzivala odpor. Toda Puccini si je z »Boheme« pridobil svetovni sloves in še danes po 40. letih ni utrpela ničesar na svežosti in poljudnosti, ker je pač iskrena in navdahnjena z božjo iskro.

*

Tri scene iz Verdijevega »Plesa v maskah« v ljubljanski operi

Velik delež na uspehu »Boheme« imata libretista Illica in Giacosa, ki sta priredila besedilo po znanem romanu »Vie de Boheme«, francoskega pisatelja Henryja Murgersa. S sodelovanjem teh dveh libretistov je Puccini zložil svoja najboljša dela. Illica je bil spreten libretist in pesnik, Giacosa pa je odlikoval izraziti smisel in čut za scensko dogajanje. Z večšo roko je znal črtati iz libreta nepotrebne stvari ter porazdeliti scene tako, da so prišle v celotni zgradbi do popolnega učinka in veljave. V tem svojem delu je bil Giacosa nezmotljiv. Ko je l. 1906. umrl, ni Puccini več našel enakovrednega naslednika. Z njegovim sodelovanjem je Puccini ustvaril »Boheme«, »Tosco« in »Madame Butterfly«.

Libreto za »Boheme« sta Illica in Giacosa pripravljala približno dve leti. Skladatelj je bil silno nestrpen, ker ni mogel izsiliti, da bi mu libretista čimprej dovršila besedilo. Valček, (arija Musette v II. dejanju) je Puccini zložil brez teksta, ker ga pač še ni dobil. Za prvo silo je k tej ariji skladatelj sam spesnil tekst, da je imel nekakšno oporo in podlago. Ko pa je Puccini končno dobil besedilo, se je vrgel na delo z vso vnamo. Uglasbitev mu je šla gladko in hitro iz peresa. V kratkem času — v osmih mesecih — je zložil vso opero. Začel jo je l. 1894. v Milanu, ter jo dovršil v novembru l. 1895. v Torre del Lago.

*

Puccini je bil rojen 23. decembra 1858. v Lucci kot potomec stare glasbeniške rodbine. Njegov oče je bil Michele Puccini (rojen l. 1813.), ki je študiral glasbo v Bologni pri padru Matteiju ter v Neaplju pod vodstvom Mercadanteja in Donizettija. Bil je znan cerkveni skladatelj. Zložil je tudi dve operi in je bil ravnatelj zelo uvaževane glasbene šole v Lucci, v kateri so se izšolali mnogi pomembni italijanski glasbeniki. Umrl je, ko je bil Giacomo star šele šest let.

Prvi glasbeni pouk je dobil Giacomo že v rojstnem mestu pri učencih njegovega očeta. Pozneje je šel nadaljevat glasbene nauke v Milan, kjer sta mu bila na konservatoriju učitelja Bazzini in Ponchielli. V juliju 1883. je absolviral konservatorij s skladbo »Capriccio sinfonico«. Eno leto pozneje je že stopil v javnost kot oper-

Sodelujoči solisti v operi »Ples v maskah« (Francl, Oljekopova, Zupan, Janko, Petrovčič, Ribičeva in kapelnik Anton Neffat).

ni skladatelj s svojim prvencem »Le Villi« (1884). Drugo opero »L'Edgar« je Puccini delal štiri leta. Prvič je prišla na oder v milanski Scali 21. aprila 1889. Izredno velik uspeh pa je dosegla njegova tretja opera »Manon Lescaut«, ki je imela svojo premiero v Torinu 1. februarja 1893. Sledile so: »Boheme« (1. II. 1896, Torino), »Tosca« (17. I. 1900, Rim), »Madame Butterfly« (17. II. 1904, Milan), »La Fanciulla del West« (10. dec. 1910, Newyork), »La Rondine« (27. III. 1917, Montecarlo), »Il Trittico: »Plašč«, »Sestra Angelika«, »Gianni Schicchi« (11. I. 1919, Rim), »Turandot« (24. IV. 1926, Milan).

Puccini je umrl 29. novembra 1924 v Bruslju v tamkajšnjem sanatoriju na posledicah raka v grlu.

*

Puccinijeva pisma svoji materi

»Ljuba mama, včeraj sem imel pri Bazziniju drugo lekcijo in gre prav dobro. Zaenkrat imam samo to, v petek pa pričnem z estetiko. Urnik sem si takole razporedil: zjutraj vstanem ob pol devetih; kadar imam lekcijo grem v šolo, če je pa nimam, vadim nekoliko na klavirju. Zadostuje mi že malenkost, toda vaditi moram vseeno. Ob pol desetih obedujem, nato grem ven. Domov pridem ob eni popoldne in študiram par ur za Bazzinija, potem od treh do petih zopet vadim klavir in čitam literaturo o klasični glasbi. Da, zelo rad bi se aboniral, toda premalo je »ficekov«. Trenotno delam na Boitovem »Mefistofelu«, ki mi ga je posodil moj prijatelj, neki Favara iz Palerma. Ob petih večerjam, največkrat minestrone alla milanese in moram reči resnici na ljubo, da je imenitna. Tri krožnike jo pojem, poleg tega pa še kakšno drugo malenkost in pol litra vina. Nato prižgem cigaro in odidem v Galerijo, kjer se izprehajam gori in doli, kakor je navada. Tam ostanem do devetih in se vrnem domov truden, da komaj čutim noge. Ko pridem domov se nekoliko učim kontrapunkt, klavirja pa ne smem

igrati, ker ponoči to ni dovoljeno. Nato ležem v posteljo in prečitam sedem do osem strani kakšnega romana. Takšno je moje življenje...«

*

Draga mama.

Rad bi imel nekaj, toda bojim se Vam povedati, ker tudi sam razumem, da ne morete preveč trošiti. Ampak poslušajte, saj je prav za prav malenkost. Veliko poželenje imam do fižola (enkrat so mi ga pripravili, a ga nisem mogel jesti, ker imajo tu samo bučno olje!) torej, rekel sem, rad bi malo olja in sicer tistega novega. Prosil bi Vas, da mi ga pošljete »par kapljic«. Zadostuje malo; obljubil sem da ga damokusiti tudi našim domačim v hiši. Torej, če bodo zalegle moje jeremiade, bodite tako prijazni (kako dolgo govorim o tem olju) in pošljite mi majhen zaboj, ki stane štiri lire... Tu uprizarjajo opere na vso moč, a zame nič, ker nimam denarja za vstopnice... Od jeze si grizem nohte!«

*

Draga mama, šel sem k Ponchielliju (gostilničarju in pesniku) in ostal pri njem štiri dni. Govoril sem s pesnikom Fontanom, ki je bil na počitnicah v bližini Ponchiellija ter smo se za libreto skoraj že dogovorili: rekel mi je celo, da mu moja glasba ugaja i. t. d. V zadevo se je vpletel tudi Ponchielli, ki me je toplo priporočil. Gre namreč za dober sujet, ki ga je imel pripravljenega že za nekoga drugega, toda Fontano ga odstopi rajši meni. Zadovoljen sem, ker mi sujet resnično tudi ugaja, posebno ker zahteva mnogo dela v opisujočem simfoničnem genreju, to pa meni leži, zato sem prepričan, da bom uspel. Na ta način bi se lahko udeležil Sonzognovega natečaja. Sicer pa, ljuba mama, vse to visi še v negotovosti. Pomisli, da je natečaj razpisan za vso Italijo in ni omejen ali lokalni, kakor sem mislil: poleg tega pa ni več veliko časa... Gospe Lucca nisem več obiskal, ker je odpotovala v Bayreuth, k uprizoritvi Wagnerjeve opere »Parsifal«. Dolgujem ji za 15 dni stanovanje in hrano, če pa bi hotel domov, bi moral imeti 20 lir, da odkupim uro in kravatno iglo, ki... sem jih zastavil.

Poljube.«

Kritike ob premieri »Bohème«

Luigi Alberto Villanis v »Gazzetta di Torino«:

Dvomim, da bi se kdorkoli lahko odpočil ob idili Mimi in Rudolfa v prvem dejanju. Isto lahko trdim o umetnosti Musette — valček v E-duru — v drugem dejanju ter v tretjem dejanju o tistih praznih kvintah v flavtah in harfi, ki se vlečejo na dolgem basovem pedalu. Ne izvzamem boleznega pripovedovanja Mimi, ki je žal učinkovito in arijo o starem plašču! In sedaj me bo bralec vprašal, v kakšno glasbeno vrsto spada »Bohème«, oziroma kakšni vrsti se približuje. Odgovor ni težak. Izvzemimo tiste zlate modele, ki so v avtorju »Le Villi« odkrili umetnika, ki išče in zasleduje stare vzore, pa bomo videli, da je glasba »Bohème« intuitivna in zložena le za neposredni užitek. Ta pohvala vsebuje tudi obsodbo te opere.

*

Carlo Bersezio v »Stampi«:

Trditev, da je ta »Bohème« umetniško uspela opera, moram žalibog zanikati. Prirojena lahkota invencije in izredno hitro rojstvo idej, so dale povod, da je napisal glasbo z veliko naglico (tako se mi zdi), ne da bi jo izbiral in pilil. Iskal je največje učinke v največji preprostosti, ni pa opazil, da pada čisto v praznino in naivnost. Da doseže izvirnost in novost, se ne straši tu in tam niti umetničenja in baroka, ter ne pomisli, da bi se lahko dosegla izvirnost tudi s starimi sredstvi, brez nametanih kvint (ne posebno prijeten efekt) in brez omalovaževanja preizkušenih pravil harmonije. Glasba »Bohème« je lahka, zelo lahka, celo preveč lahka, a ne samo v hitrih in ognjevitih tempih, temveč tudi v čustvenih in dramatičnih odstavkih. Ta glasba ima v sebi moč, da podžiga in draži, a le težko gane in pretrese; pa tudi zaključek opere, ki je dramsko zelo intenziven, se mi ne zdi, da je primeren v barvi in oblečen v odgovarjajočo glasbeno obliko... Kakor ne ostavlja »Bohème« na

občinstvo velikega vtisa, prav tako ne bo pustila sledov v zgodovini naše opere. Dobro bi bilo, če bi avtor smatral »Boheme« kot trenutno zgrešen korak na umetniški poti in bi zopet začel ponosno slediti pravi umetnosti. Končal sem in zato sem vesel, kajti nekatere resnice je težje napisati ali povedati, nego poslušati.

•

E. A. Berta v »Gazzetta del Popolo«:

Vprašujemo se, ali ni Puccini, kljub navdušenemu aplavzu, imel v svoji duši občutek, da se je poslovil? Ali ni opazil, da mu »Boheme« kompromitira preteklost, ki mu je prinesla trajno ime in resnično slavo? Vprašujemo se, kaj je gnalo Puccinija na obžalovanja vredno strmino te »Boheme«. Vprašanje je sicer grenko, toda mi ne vprašujemo brez bolečine, mi, ki smo ploskali in bomo vedno ploskali eni »Manon«, v kateri se kaže skladatelj, ki je znal mojstrsko združiti orkestrsko umetnost z najbolj zdravim italijanskim konceptom. Maestro, vi ste mlad in zdrav, genialen ste ter imate kulturo in fantazijo kot malokdo: danes ne moremo več govoriti o svojevoljnosti, s katero ste držali občinstvo v oblasti, da vam je ploskalo kjerkoli ste hoteli. Zaenkrat naj bo. Toda v prihodnosti vrnite se zopet v resne in velike borbe čiste in prave umetnosti.

Vsebina

1. slika:

V revno opremljeni podstrešni sobici živita pesnik Rudolfo in genialni slikar Marcel, ki ne more dobiti odjemalcev za svoje slike. Nezavidljiv položaj si preganjata s humorjem. V sobici je mraz, drv nimata, da bi zakurila peč. Nenadoma se Marcel domisli, da bi v ta namen žrtvovala stol, Rudolf pa ne dovoli tega in rajše žrtvuje rokopis svoje najnovejše drame. Medtem ko uživata toploto ob ognju rokopisa, vstopi tovariš Colin. Zaman je skušal zastaviti

nekaj knjig, da bi prišel do denarja. Tedaj pa vstopi odrešilni angel, muzikus Schaunard in prinese s seboj jedila, pijače in drva. Denar je dobil od nekega Angleža, ki se je hotel iznebiti nadlegovanja neke papige na ta način, da je najel Schaunarda za toliko časa igranja, dokler bi papiga ne poginila. Tri dni je Schaunard brezuspešno »moril« papigo s svojim muziciranjem, ker pa to nič ni zaleгло, se je naskrivaj moral poslužiti strupa. Umetniki začnejo pripravljati mizo za večerjo, Schaunard pa je mnenja, da se ne spodobi, da bi danes na Sveti večer obedovali doma. Šli bodo v Quartier latin, kjer se ta večer zbira pisana družba veselih ljudi. Prav ko se vsedejo k mizi, da bi pili, potrka na vrata hišni gospodar Benoit. Po najemnico je prišel. Povabijo ga k mizi, razgovarjajo se z njim o ženskah in ko jim prizna, da včasih skoči v zakonu tudi čez plot, ga pod pretvezo moralnega ogorčenja vržejo iz sobe. Tako so se zopet izognili plačilu najemnine. Trojica odide v kavarno »Momus«, le Rudolf ostane, da bi dokončal neki časopisni članek. Obljubi pa, da bo kmalu prišel za njimi. Pesnik začne pisati, ne gre mu pa od rok. Kmalu potrka nekdo in v sobo vstopi nežna deklica Mimi ter prosi, da bi ji sosed prižgal ugaslo svečo. Mimi objame slabost in postane nezavestna. Ko se opomore, vzame svečnik, se zahvali in odide, kljub Rudolfovemu prigovarjanju, da bi sedla k peči in se ogrela. Toda pri napadu slabosti je izgubila v sobi ključ in se vrne. Preprih ugasne obema svečam in oba iščeta v temi ključ. Rudolf ga najde in skriva, ker želi, da bi lepa neznanca ostala v njegovi družbi. Med iskanjem se njuni roki dotakneta, Rudolfova pesem »Ko led je ta ročica...« uvaja v ljubezenski duet, ki se izlije v harmonijo dveh sorodnih src. Prijatelji kličejo Rudolfa. Urno stopi k oknu in jih prosi, naj gredo kar naprej ter naj zasedejo kako mizo. Mimi se rada odzove Rudolfovemu vabilu in gre z njim v kavarno »Momus«.

2. slika:

Sveti večer. Quartir latin je poln ljudstva, ki vrvi na križišču ulice. Marcel Colin in Schaunard dolgo iščejo primerne mize pred kavarno »Momus«. Kmalu pride za njimi tudi Rudolf z Mimi, ki

je presrečna v svoji mladi ljubezni. Rudolf ji je kupil lepo čepico, ki si jo je že dolgo želela. Umetniki se med seboj šalijo in delajo razne opazke. V to veselo razpoloženje pride Musetta, bivša Marcelova ljubica v spremstvu svojega novega oboževatelja Alcindora. Vsede se k mizi v bližino umetnikov. Padati začnejo opazke od Marcela na Musetto in narobe. Njen spremljevalec jo miri in opominja k lepšemu obnašanju, toda Musetto grize Marcelova navzočnost, žilica ji ne da miru, da je njen bivši ljubček tako ravnodušen in da se zanjo noče brigati. Marcel, ki še vedno ljubi Musetto, dolgo kljubuje njenemu izivanju, slednjič pa ga le omami njen spev. Prebrisana Musetta pošlje svojega spremljevalca Alcindora po nove čevlje, ker jo ti, ki jih ima na nogah preveč tiščijo. Medtem, ko Alcindor odide, si padeta Marcel in Musetta v objem. Natakark pride in predloži račun, naši umetniki pa nimajo več beliča v žepu. Na sejmu so vse zapravili. Iz zadrege jih reši Musetta, ki natakarkju naroči, naj pripiše vse k Alcindorjevemu računu. Prijatelji se zgubijo med gnečo in odidejo z množico, ki sledi vojakom. Alcindor se vrne, toda ostane mu samo dolžnost plačila vsega računa.

3. slika:

Mračno in mrzlo zimsko jutro. Ob mitnici se ustavljajo delavci in delavke ter prodajalke, ki nesejo blago na prodaj v mesto. V bližini je gostilna v kateri že nekaj dni živi Marcel z Musetto. On slika, Musetta pa poučuje petje. Mimi pride pred gostilno, iz katere je pravkar stopilo neko dekle. S težkim korakom stopi bolna Mimi k njej in jo prosi, da bi poklicala slikarja Marcela. Takoj pride Marcel in se začudi, ko ugleda tu Mimi ob tako zgodnji uri. Jokaje ga prosi, da bi ji pomagal. Potoži mu svojo bol. Rudolf jo je mučil z ljubosumnostjo ter jo je vsled tega zapustil danes ponoči. Mimi pa kmalu izve pravi vzrok, zakaj jo je Rudolf zapustil. Iz gostilne stopi Rudolf, Mimi se skriva za drevo in je priča pogovora med njim in Marcelom. Svojemu prijatelju se Rudolf odkritosrčno izpove: ločiti se hoče od Mimi, ker misli, da je vzrok njeni bolezn pomanjkanje, v katerem mora Mimi živeti z Rudolfom. Njen kašelj pravi, da je zapisana smrti. Mimi je vse to slišala in šele

sedaj prav za prav izvedela, kako je z njo. Tudi sama se sedaj odloči, da zapusti Rudolfa. Mimi stopi iz skrivališča. V sladkem in boleznem slovesu se zopet združi dvoje ljubečih src. Marcel pa ima zopet opravka s koketno Musetto, ki ne pozna besede zvestoba. Po vročekrvnem prepiru zbeži zopet od svojega ljubčka.

4. slika:

V podstrešni sobi, kakor v prvi sliki. Rudolf in Marcel sta zopet »vdovca«. Marcel sedi pred svojo novo sliko, Rudolf pa pri mizi in piše verze. Delo jima ne gre od rok, misli jima uhajajo k bivšim ljubicam. Schaunard in Colin vstopita in preženeta to razpoloženje. S seboj sta prinesla nekaj jedil. S prešerno razposajenostjo si preganjajo bedno življenje. Najprej igrajo odlično družbo, nato aranžirajo kvadriljo, izzovejo dvoboj toda med največjo razposajenostjo plane v sobo Musetta in naznani, da prihaja težko bolna Mimi. Slutila je svoje zadnje ure, zapustila je grofa, da bi še enkrat videla svojega Rudolfa. Bolno Mimi položijo na posteljo, Musetta in Colin zastavijo vse svoje vrednosti, da bi lahko poklicali zdravnika in izpolnili želje uboge Mimi. Sedaj se Mimi čuti srečno. Edina njena želja je — muf, da bi si ogrela svoje ledeno mrzle ročice. Vsi odidejo, le Rudolf ostane pri njej. V spominih preživljata še poslednjikrat vse lepe doživljaje prve ljubezni. Močan kašelj prisili Mimi, da se vleže. Prebudi se samo še enkrat, ko vstopita Musetta in Colin z mufom in zdravili. Vsa srečna vtakne mrzle ročice v muf, se nasloni na blazino in mirno zaspi za vselej. Nihče ni zapazil, kdaj jih je Mimi zapustila. Rudolf gre k oknu, da bi ga zastrl, ko se obrne zapazi čudno zadržanje svojih prijateljev. Vse mu je jasno. Mimi je umrla. Ves obupan se Rudolf vrže k Mimi in zajoče.

*

Dve o Pucciniju

Nekaj dni pred izpitom na milanskem konservatoriju je dobil Puccini od doma pismo, v katerem mu sporočajo, da ga bodo po neki vplivni osebnosti priporočili pri profesorjih. Odgovoril jim je nejevoljno: »Vi v Lucci imate vedno opravka s priporočili: prokleta, kdo jih je iznašel?«

*

V času, ko je Puccini komponiral svojo »Butterfly« je doživel pri Vignoli avtomobilsko nesrečo; zlomil si je desno ključnico in nogo, da so mu jo morali vložiti v mavec. Vest o mojstrovni nesreči se je kmalu raznesla po vsej deželi in že naslednjega dne so prišli v bolnišnico v Lucco številni njegovi prijatelji, da ga obišejo in poizvejo o bolezenskem stanju...

Močno so bili presenečeni, ko jih je Puccini smehljajoč vabil k postelji: »Le pridite bližje,« je rekel in kazal na nogo v mavcu, »tu si lahko ogledate, kako bo izgledal moj prvi spomenik. Desna noga je že gotova.«

Razno

V moskovskem Otroškem gledališču, ki ga upravlja Natalija Satzova, je bila izvajana Polovinkinova opera »Bajka o ribiču in ribi« (po Puškinu). Na koncertu pa so izvajali novo otroško simfonijo od Prokofijeva. Prihodnja premiera v Otroškem gledališču bo nova Polovinkinova opera »Sedem vitezov«, za katero je napisal libreto Šostarov.

*

Italijanska operna gledališča so pod vodstvom gledališkega inšpektorata in s sodelovanjem radia uresničila velikopotezen načrt. Radio se bo pri tem načrtu udeležil v največjem obsegu s prenosi. Vseh opernih prenosov bo 96, od teh bodo prenašali 32 oper sodobnih skladateljev.

*

Italijanski sodobni skladatelj Alfredo Casella piše novo opero »Coriolan«.

Francoski skladatelj Jean Francaixe je zložil balet »Nagi kralj«. Libreto je napisal S. Lifar po Andersenovi pripovedki. Balet je imei preimero letos v juliju na pariški operi skupno z baletom Manuela Rosenthala »Un Baiser pour rien«.

*

Pariška Velika opera in Opera comique sta od jeseni dalje podrejeni Jacquesu Roucheju, ki je postal vrhovni ravnatelj obeh gledališč. Opero comique bo upravljal poleg vrhovnega ravnatelja še skladatelj Antoine Mariotte. Za obe gledališči je imenovan še umetniški odbor, v katerem je 12 francoskih skladateljev, in sicer: Georges Auric, Gustave Charpentier, Reynaldo Hahn, Arthur Honegger, Jacques Ibert, Charles Koechlin, Daniel Lazarus, Antoine Mariotte, Darius Milhaud, Max d'Olonne, Gabriel Pierne in Albert Roussel.

*

Lyonska radiofonska oddajna postaja je razglasila, da je skladatelj Charles Ponse zložil opero »Madame Récamier in njeni prijatelji«. Libreto je napisan po istoimeni knjigi Eduarda Heriota. Opera bo izvajana v lyonskem in v pariškem radiu.

PRIHODNJI OPERNI SPORED:

V operni spored se uvrstita prihodnji teden Mascagnijeva eno dejanka »Cavalleria rusticana« in Leoncavallova opera v dveh dejanjih »Pagliacci«.

V prvi bodo v glavnih vlogah sodelovali: Oljekopova — Ko gejeva, Španova, Gnusova, Francl in Janko.

V drugi pa: Gjungjenčeva - Ribičeva, Marčec, Primožič, Banovi in Kolacio.

Dirigent: dr. D. Švara. Režiser: prof. O. Šest.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: Matija Bravničar. Za upravo: Karel Mahkota. Tiskarna Makso Hrovatin. Vsi v Ljubljani.

Foto atelje-studio
J. POGAČNIK
LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 3
se priporoča

ALFONZ BREZNIK

==
LJUBLJANA
ALEKSANDROVA 7
==

Vsa glasbila in strune

CINKOVO BELILO „BRILJANT“

zlati, srebrni, beli, zeleni in sivi pečat

LITOPON „TITANIK“

originalno 30 % blago, odporno proti svetlobi

SVINČENI MINIJ „RUBIN“

garantirano 30 % svinčenega superoksida

KOVINE IN KOVINSKI POLIZDELKI VSEH VRST!

Metalno akcijonarsko društvo, Ljubljana

Telefon 2727

La Bohème

Opera v štirih dejanjih. Po H. Murgeju napisala G. Giacchino Puccini, libreto L. Illica, prevedel: N. Štritof, uglasbil G. Puccini.

Dirigent in režiser: N. Štritof.

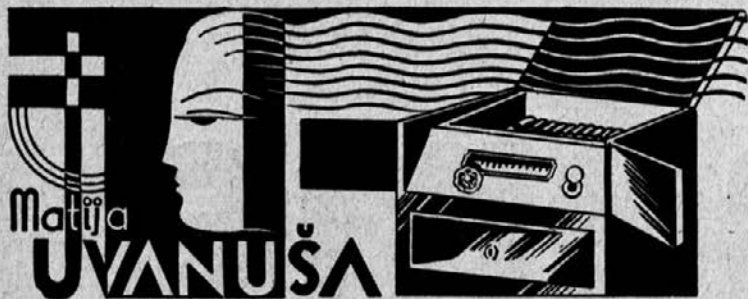
Inscenator: ing. E. Franz.

Rudolf, pesnik	J. Gostič
Marcel, slikar	R. Primožič
Schaunard, glasbenik	A. Kolacio
Colline, filozof	J. Betetto k. g.
Mimi	Z. Gjungjenac
Musetta	Z. Župevčeva
Alcindor	D. Zupan
Benoît	D. Zupan
Parpignol	Z. Bekš
Carinski stražnik	A. Perko

Dijaki, šivilje, meščani, prostovoljci, vojaki, natararji, otroci.

Godi se v prvo leta 1830.

NAJVLJUDNEJE SE PRIPOROČA

Frižer za dame in gospode v pasaži palače VIKTORIJA
LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA ŠTEV. 4

Zobna ordinacija

Dentist teh.

Leopold Smerkolj

laboratorij za moderno tehniko in keramiko
ordinira za zdravljenje zob od 8-12 ure dop.
in od 2-6 ure pop.

Ljubljana VII. Celovška cesta 32 // Telefon 34-48